

شیوه نامه اجرایی برگزاری دوره های دکترای داخل مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی سهند (سال ۱۳۹۵)

الف) دوره آموزشی و پژوهشی:

ماده ۱- مجموع واحدهای دوره دکترا ۳۶ واحد است که در شیوه آموزشی- پژوهشی، حداقل ۱۲ (بدون احتساب واحد سمینار) و حداکثر ۱۸ (شامل واحد سمینار) واحد آن، واحدهای آموزشی از بین واحدهای اصلی و تخصصی دوره مربوطه می باشد و ۱۸ تا ۲۴ واحد آن مربوط به رساله است. تعیین دقیق تعداد واحدهای آموزشی (در فاصله ۱۲ تا ۱۸) بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مجری دوره می باشد.

تبصره ۱: در شیوه پژوهشی، ۶ واحد آن واحدهای درسی مرتبط با موضوع رساله دانشجویی و ۳۰ واحد آن مربوط به رساله است.

تبصره ۲: کلیه واحدهای موظفی دوره، باید از دروس مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا دروس بازنگاری شده مصوب در دانشگاه باشد.

تبصره ۳: حداکثر ۶ واحد از واحدهای آموزشی در شیوه آموزشی- پژوهشی می تواند در قالب مباحث ویژه و سمینار دکتری ارائه شوند. در شیوه پژوهشی، حداکثر یک درس سمینار ۳ واحدی و ۳ واحد درسی قابل ارائه خواهد بود. عنوان تخصصی، اهداف، سرفصلها و جدول زمان بندی دروس مباحث ویژه و سمینار می بایست قبلا به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مجری دوره و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برسد.

ماده ۲- حداقل نمره قبولی در هر درس، ۱۴ از ۲۰ بوده و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ از ۲۰ می باشد. ولی چنانچه میانگین نمرات دانشجوی کمتر از ۱۶ باشد، دانشجوی مجاز خواهد بود با نظر استاد راهنما، حداکثر در یک نیمسال تحصیلی، درس هایی را علاوه بر سقف واحدهای درسی برای جبران میانگین کل بگذراند.

تبصره: دانشجوی مشمول آموزش رایگان در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف غیر موجه آن موظف است برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین، هزینه آن را مطابق مصوبات هیات امنای پرداخت نماید.

ماده ۳- در شیوه آموزشی- پژوهشی، دانشجوی می تواند در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد درسی انتخاب کند.

ماده ۴- در هر دو شیوه آموزشی- پژوهشی و پژوهشی دانشجوی موظف است تا زمان دانش آموختگی (دفاع از رساله) در هر نیمسال تحصیلی طبق تقویم آموزشی دانشگاه در موعد مقرر نسبت به انتخاب واحد اقدام نماید. عدم انتخاب واحد دانشجوی در هر مرحله از تحصیل و به هر دلیل به منزله عدم مراجعه تلقی شده و برای بار اول مرخصی با احتساب سنوات لحاظ شده و در صورت تکرار حکم محرومیت از تحصیل صادر خواهد شد.

تبصره: حذف و اضافه، حذف تکدرس و حذف دروس نیمسال در دوره دکتری وجود ندارد.

ماده ۵- تصمیم گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجویی منصرف از تحصیل در بازه زمانی ۲ ماه پس از تاریخ درخواست انصراف بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۶- تحصیلات در دوره دکتری کلیه رشته‌ها و گرایشهای دایر در دانشگاه صنعتی سهند اعم از روزانه، نوبت دوم و پردیس خودگردان تمام وقت بوده و شرکت در کلیه کلاسهای درس طبق تقویم آموزشی مصوب دانشگاه الزامی می‌باشد. غیبت در کلاس به تعداد بیش از سه شانزدهم جلسات به منزله حذف غیر موجه درس مذکور تلقی می‌گردد. استاد درس موظف به کنترل حضور و غیاب دانشجو در کلاس درس بوده و گزارش موارد موضوع این ماده به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه از طریق دانشکده می‌باشد.

تبصره: در صورت تشخیص موجه بودن غیبت از سوی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، آن درس حذف می‌شود.

ماده ۷- امتحان پایان نیمسال دروس نظری مقطع دکتری مطابق برنامه مصوب و با حضور ناظر امتحان از طرف دانشکده به صورت رسمی فقط در موعد مندرج در برنامه امتحانی برگزار می‌گردد و آزمون خارج از آن قانونی نخواهد بود.

تبصره ۱: مسئولیت هماهنگی و نظارت بر برگزاری آزمون‌های مقطع دکتری نیز بر عهده مسئول امتحانات دانشکده‌ها در نیمسال مربوطه می‌باشد.

تبصره ۲: امتحان هر درس بر حسب لیست ثبت نامی مندرج در سیستم آموزشی و بر اساس شماره صندلی مندرج از داوطلبان اخذ می‌شود. حضور دانشجویان خارج از لیست مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۳: نمرات درس امتحان حداکثر ۱۰ روز پس از برگزاری آن بایستی توسط استاد درس در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت و نسخه چاپی آن با امضای استاد درس و بدون قلم خوردگی و تایید ریاست دانشکده مربوطه منطبق با لیست حضور و غیاب به اداره تحصیلات تکمیلی ارسال گردد. ارسال با تاخیر نمرات غیرقابل قبول و غیر قابل ثبت در سامانه می‌باشد. در مواردی که دروس دکتری شامل ارائه سمینار و پروژه کلاسی باشد و امکان ارسال نمره آن در شرایط خاصی در موعد مقرر وجود نداشته باشد، حداکثر مهلت ارسال نمره برای دروس نیمسال اول ۱۰ اسفند ماه همان سال و برای نیمسال دوم، ۱۰ مرداد ماه می‌باشد.

تبصره ۴: دانشجو می‌تواند حداکثر ۴۸ ساعت پس از ثبت موقت نمره توسط استاد درس در سامانه آموزشی دانشگاه نسبت به نمره ماخوذه اعتراض و درخواست تجدید نظر نماید. استاد درس موظف است قبل از ثبت نهایی نمرات به درخواستهای تجدید نظر رسیدگی نماید. پس از ثبت نهایی نمرات توسط استاد درس امکان تغییر نمره وجود ندارد.

تبصره ۵: درس ناتمام در دوره دکتری وجود ندارد.

تبصره ۶: تمامی موارد تبصره‌های ماده ۷ برای اساتید داخل دانشگاه و اساتید مدعو یکسان می‌باشد و دانشکده‌های مجری دوره‌ها موظف به رعایت تاریخ و مهلت‌های مربوطه می‌باشند. لذا، توصیه می‌شود در انتخاب اساتید مدعو مراتب مد نظر قرار گیرد.

ماده ۸- در صورت غیبت غیر موجه در جلسه امتحان نهایی، آن درس حذف می‌گردد.

تبصره ۱: تشخیص موجه و غیر موجه بودن غیبت در جلسه امتحان پایانی بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۲: گزارش دلایل غیبت در جلسه امتحان پایانی همراه با مدارک مورد نیاز بایستی حداکثر تا سه روز پس از موعد امتحان مربوطه تسلیم اداره تحصیلات تکمیلی گردد. دلایل غیبت که بعد از موعد مقرر تسلیم گردد قابل رسیدگی نمی‌باشند.

ماده ۹- در موارد خاص بررسی مصادیق مرخصی تحصیلی مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی با تایید پزشک معتمد دانشگاه، ماموریت همسر و والدین، بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ب) آزمون جامع:

ماده ۱۰- در شیوه آموزشی - پژوهشی، دانشجو بایستی تمام واحدهای آموزشی را قبل از آزمون جامع دکتری با موفقیت بگذراند.

تبصره: گذراندن واحد سمینار قبل از آزمون جامع الزامی نیست.

ماده ۱۱- آزمون جامع دانشجویان دوره دکترا در شیوه آموزشی - پژوهشی، از ۲ یا ۳ درس اصلی یا تخصصی به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مجری دوره به عمل خواهد آمد. این آزمون توسط استادان راهنما و مشاور و سه نفر اعضای هیات علمی با حضور نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه به صورت امتحان حضوری انجام می پذیرد.

تبصره ۱: شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مجری، می تواند آزمون جامع را به صورت شفاهی، کتبی و یا ترکیبی از آزمون کتبی و شفاهی برگزار نماید. شیوه آزمون برای دانشجویان هر ورودی در هر دانشکده باید یکسان باشد.

تبصره ۲: در شیوه پژوهشی، احراز قابلیت های پژوهشی دانشجو، بر اساس روند پیشرفت فعالیت های پژوهشی دانشجو است که در پایان هر دو نیمسال تحصیلی از سوی کمیته راهبری سنجیده می شود. کمیته راهبری، کمیته ای متشکل از استادان راهنما/مشاور، رئیس دانشکده، معاون پژوهشی دانشگاه و نماینده کارفرما است که هدایت رساله دانشجو را بر عهده دارد.

ماده ۱۲- در شیوه آموزشی - پژوهشی، حداقل نمره قبولی هر درس آزمون جامع ۱۴ از ۲۰ و حداقل میانگین دروس ۱۶ از ۲۰ می باشد. در صورت عدم احراز حداقل میانگین دانشجو تنها یک بار دیگر (به عنوان بار دوم)، به فاصله حداکثر ۶ ماه از آزمون جامع اول فرصت خواهد داشت تا مجددا در آزمون جامع دوم شرکت نماید. همچنین اگر چنانچه دانشجو دارای حداقل میانگین (۱۶) بوده ولی در یک درس نمره کمتر از ۱۴ کسب کرده باشد، آزمون جامع مجدد فقط از همان درس به عمل خواهد آمد. در صورت عدم موفقیت در آزمون دوم پرونده دانشجو به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع خواهد شد.

تبصره: در شیوه پژوهشی، میزان پیشرفت فعالیت های پژوهشی دانشجو به صورت قابل قبول و غیر قابل قبول سنجیده می شود. چنانچه میزان پیشرفت فعالیت های پژوهشی دانشجو از سوی کمیته راهبری، غیر قابل قبول سنجیده شود، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده خواهد شد تا روند فعالیت های پژوهشی خود را به سطح قابل قبول ارتقا دهد. در غیر این صورت، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

ج) معیار نمره زبان:

ماده ۱۳- دانشجویان دوره دکتری، حداکثر تا پایان نیمسال اول، موظف به ارائه گواهی زبان انگلیسی با حداقل نمره ۵۰ از {MSRT} MCHE یا معادل آن ۴۶۰ از تافل (TOEFL)، ۶۰ از تافل اینترنتی {Internet Based}، ۵/۵ از IELTS، ۴۶۰ از تولیمو {TOLIMO}، ۵۰ از آزمون زبان دانشگاه تهران، دانشگاه تربیت مدرس و دانشگاه تبریز می باشند.

تبصره: آخرین مهلت ارائه گواهی زبان انگلیسی برای دانشجویان ورودی مهر هر سال، ۲۰ اسفند همان سال و برای دانشجویان ورودی بهمن هر سال، ۳۰ مرداد سال بعد می باشد.

د) تعیین استاد راهنما و پروژه:

ماده ۱۴- استاد راهنمای اول دانشجوی دکتری با پیشنهاد خود دانشجو و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده از بین اعضای هیات علمی شاغل تمام وقت در دانشکده مجری که حداقل در مرتبه استادیار با حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و راهنمایی دو پایان‌نامه کارشناسی ارشد باشد، انتخاب می‌شود.

تبصره ۱: شرایط تعیین استاد راهنما در شیوه پژوهشی به جای سه سال سابقه تدریس، به پایان رساندن دو طرح پژوهشی به عنوان مجری می‌باشد که حداقل یک طرح باید پژوهش تقاضامحور خاتمه یافته و یا در دست اقدام باشد.

تبصره ۲: در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما و تایید گروه، مسئولیت رساله دانشجو را دو استاد راهنما به طور مشترک عهده‌دار می‌شوند.

تبصره ۳: در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما می‌توان یک یا دو استاد مشاور برای هدایت دانشجو تعیین کرد.

تبصره ۴: استاد راهنمای دوم و استاد مشاور هم بایستی دارای درجه استادیاری به بالا بوده ولی می‌توانند در صورت تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده از دیگر شرایط لازم برای استاد راهنمای اول مستثنی گردند.

تبصره ۵: در شرایط خاص و به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، انتخاب استاد مشاور از بین متخصصان خارج از دانشگاه نیز بلامانع است.

ماده ۱۵- استاد راهنمای اول و زمینه تحقیقاتی دانشجوی دکتری، بایستی حداکثر تا پایان نیمسال اول بر اساس پیشنهاد خود دانشجو به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برسد. زمینه تحقیقاتی دانشجو از بین زمینه‌های اعلام شده دانشکده و متناسب با گرایش آزمون ورودی و گرایش تحصیلی دانشجو انتخاب می‌شود.

تبصره ۱: در شیوه پژوهشی، دانشجو موظف است همزمان با پذیرش، موضوع رساله خود را از طرح‌های پژوهشی تقاضا محور با هماهنگی استاد راهنما تعیین کند.

تبصره ۲: تا قبل از تصویب استاد راهنمای اول مسئولیت انتخاب واحد، هدایت دانشجو و نظارت بر پیشرفت کار وی در کلیه زمینه‌ها مستقیماً بر عهده مسئول تحصیلات تکمیلی دانشکده مجری می‌باشد که پس از انتخاب استاد راهنما موارد مصرح در آئین نامه به ایشان محول خواهد شد.

ه) مدت مجاز تحصیل:

ماده ۱۶- مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری حداقل ۶ نیمسال تحصیلی و حداکثر ۸ نیمسال می‌باشد که در صورت تصویب به موقع پیشنهاد عنوان رساله دکتری، ارائه گزارش پیشرفت تحصیلی مطلوب و دلایل مستند مورد تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، داشتن پذیرش حداقل یک مقاله در مجلات معتبر نمایه شده ملی و یا بین‌المللی و حضور مکفی دانشجو طی دوران تحصیل در دانشگاه، می‌تواند حداکثر تا دو نیمسال دیگر توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمدید گردد که در این صورت نیمسال اول به صورت رایگان و نیمسال دوم با اخذ شهریه مصوب هیئت امنا خواهد بود. مرجع تشخیص حضور کافی دانشجویان در دانشگاه، دانشکده مجری و یا اداره تحصیلات تکمیلی می‌باشد.

تبصره: برای دانشجویانی که موفق نشوند در مهلت حداکثر ۵ سال دوره دکتری را به پایان برسانند، موارد به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع داده می‌شود. طبق مصوبه هیات امنای دانشگاه نیز از دانشجویانی که نتوانند در موعد ۵ سال دوره دکتری را به اتمام برسانند، شهریه بر اساس نرخ مصوب هیات امنای دانشگاه اخذ خواهد شد.

(و) حضور تمام وقت، ارائه سمینارها و شرکت در کنفرانسها:

ماده ۱۷- در طول دوره تحصیلی اعم از دوره آموزشی و یا پژوهشی، حضور تمام وقت دانشجوی دکتری در دانشگاه و یا محل انجام بخشهایی از رساله که قبلا مراتب آن به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسیده باشد، الزامی است.

تبصره ۱: حضور دانشجوی دکتری در محل انجام رساله در خارج از دانشگاه، صرفا برای موارد مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و فقط برای اجرای حداکثر ۳۰ درصد مراحل رساله، موجه تلقی می‌گردد.

تبصره ۲: منظور از حضور تمام وقت، حضور حداقل ۴۰ ساعت در هفته در محل دانشگاه است.

تبصره ۳: دانشجوی دکتری در صورت تقاضا و تأیید استاد راهنما می‌تواند حداکثر به مدت ۶ هفته از تعطیلات سالانه بهره‌مند گردد.

ماده ۱۸- ارائه سمینار پیشرفت تحصیلی شش ماهه برای دانشجویان دکتری که از پیشنهاد عنوان رساله دفاع نموده‌اند، الزامی است. مسئولیت برنامه‌ریزی ارائه سمینار بر عهده مسئول تحصیلات تکمیلی دانشکده مجری است.

ماده ۱۹- دانشجوی دوره دکتری موظف است در سمینارهای علمی، جلسات دفاعیه داخل دانشگاه یا جلسات علمی و سمینارهای علمی منطقه‌ای که دانشکده الزام می‌نماید شرکت نموده و گواهی یا گزارش مربوطه را با تأیید استاد راهنما به دانشکده تسلیم نماید.

(ز) پیشنهاد عنوان رساله دکتری:

ماده ۲۰- دانشجوی دوره دکتری در صورت گذراندن موفقیت آمیز آزمون جامع لازم است نسبت به تدوین پیشنهاد عنوان رساله پایانی در زمینه تحقیقاتی مصوب مذکور در ماده ۱۵ اقدام نماید.

ماده ۲۱- پیشنهاد عنوان رساله پایانی دانشجوی دوره دکتری بایستی از بین موضوعات مهم علمی در مرزهای دانش و ترجیحا در جهت حل مشکلات علمی و فنی کشور و بر اساس آخرین تحقیقات صورت گرفته (از بین پروژه‌های پیشنهادی اعضای هیات علمی در گرایش مربوطه) تدوین و پس از تأیید استاد راهنما به همراه تقاضای برگزاری جلسه دفاعیه به دانشکده مجری تسلیم شود. علاوه بر این، تأکید بر کارهای بین رشته‌ای، پژوهش‌های مشترک و جدید از ویژگی‌های مطلوب یک پیشنهاد رساله محسوب می‌شود.

ماده ۲۲- دانشجوی دوره دکتری موظف است تا پیشنهاد عنوان رساله خود را تا پایان نیمسال چهارم تدوین و بشرحی که ذیلا خواهد آمد به تصویب برساند. استاد راهنما و دانشکده مجری بر حسن اجرای این ماده نظارت خواهند نمود.

تبصره ۱: طرح پیشنهادی رساله دانشجو در شیوه پژوهشی باید در طول نیمسال اول به تصویب برسد.

تبصره ۲: دانشجوی دوره دکتری پس از تصویب پیشنهاد عنوان رساله دکتری، بایستی برای ثبت نام در هر نیمسال تحصیلی، گزارش پیشرفت تحصیلی نیمسال قبل خود و برنامه تحصیلی نیمسال جدید را به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مجری دوره برساند.

ماده ۲۳- دانشجوی ملزم است از طرح پیشنهاد رساله خویش، پس از تأیید استادان راهنما و مشاور و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در حضور هیات داوران دفاع نموده و آن را به تصویب برساند.

ح) ترکیب هیات داوران پیشنهاد عنوان رساله و دفاع از رساله دکتری:

ماده ۲۴ - ترکیب هیات داوران دفاع از طرح پیشنهاد رساله دانشجوی دکتری به شرح زیر است:

الف) استاد یا استادان راهنما (ب) استاد یا استادان مشاور در صورت وجود (ج) یک نفر ممتحن داخل دانشگاه با مرتبه حداقل استادیاری

د) دو نفر ممتحن خارج از دانشگاه با مرتبه استادیاری و بالاتر که حداقل یکی از آنها دانشیار یا استاد باشد.

تبصره ۱: عدم حضور یکی از ممتحنین خارج از دانشگاه مشروط به ارسال نظرات خود در مورد پیشنهاد عنوان رساله به صورت مکتوب به رئیس دانشکده برای طرح در جلسه دفاعیه پیشنهاد عنوان رساله بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: حضور استاد یا استادان مشاور در جلسه دفاع از پیشنهاد رساله الزامی نیست.

تبصره ۳: ممتحنین داخلی و خارجی با پیشنهاد استاد یا استادان راهنما و تصویب دانشکده مجری و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه انتخاب می‌گردند.

تبصره ۴: حضور نماینده تحصیلات تکمیلی در برگزاری جلسه دفاعیه مذکور به عنوان ناظر الزامی است.

تبصره ۵: مسئولیت اداره جلسات دفاعیه به عهده رئیس دانشکده یا نماینده وی می‌باشد.

تبصره ۶: تقاضای برگزاری جلسه دفاع از پیشنهاد رساله بایستی در فرمهای مخصوص تکمیل و حداقل یک هفته قبل از موعد مقرر پس از تأیید دانشکده مجری به اداره تحصیلات تکمیلی تسلیم شود.

تبصره ۷: گزارش و صورت جلسه تصمیمات جلسه دفاع از پیشنهاد رساله پس از برگزاری، جهت تأیید نهائی به اداره تحصیلات تکمیلی ایفاد می‌گردد. پس از تأیید معاون آموزشی دانشگاه، اداره تحصیلات تکمیلی نسبت به ثبت و ارسال آن به معاونت پژوهشی و اطلاع به دانشجوی اساتید راهنما و مشاور اقدام می‌نماید.

ماده ۲۵ - ترکیب هیات داوران دفاعیه نهائی از رساله دکتری مشابه ترکیب مندرج در ماده ۲۴ بوده و ترجیحا همان اشخاص خواهند بود. ضمناً تبصره‌های ماده ۲۴ به استثنای تبصره ۱ عیناً لحاظ خواهد شد.

ط) شرایط دفاع از رساله دکتری:

ماده ۲۶- دانشجوی شیوه آموزشی- پژوهشی و نیز شیوه پژوهشی می‌بایست یک جلد رساله علمی اصیل به زبان فارسی مشتمل بر یافته‌های ناب و نتایج پژوهشهای انجام یافته در خصوص رساله دکتری در قالب دستورالعمل نحوه آماده‌سازی و نگارش پایان نامه‌های کارشناسی‌ارشد (و دکتری) دانشگاه (قابل دسترس در سایت اداره تحصیلات تکمیلی) تدوین نماید. برای تقاضای دفاع از رساله دکتری، به شرط کفایت دستاوردهای علمی رساله به تایید استاد/ استادان راهنما، چاپ حداقل دو مقاله علمی پژوهشی با شرایط زیر الزامی است:

- ۱- حداقل یک مقاله در مجلات دارای نمایه بین المللی JCR و ضریب تاثیر چاپ شده باشد.
  - ۲- یکی از مقالات می تواند در مجلات علمی پژوهشی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا نشریات مصوب شورای راهبری ISC چاپ شده باشد.
- تبصره ۱:** در شرایط خاص و با تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، تولید دانش فنی و یا ثبت اختراع دارای تاییدیه علمی از سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران یا سایر مراکز مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می تواند جایگزین مقاله علمی پژوهشی مطرح شده در بند ۲ ماده ۲۶ باشد.
- تبصره ۲:** در کلیه موارد فوق الذکر اخذ نامه پذیرش قطعی مقالات کافی است.
- تبصره ۳:** رساله تالیف شده پس از تأیید استاد یا استادان راهنما و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، به کلیه ممتحنین مذکور در ماده ۲۴ ارسال می گردد. ممتحنین حداکثر یک ماه فرصت خواهند داشت تا نتیجه بررسی را کتبا به اطلاع اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه برسانند.

ی) شیوه نامه برگزاری جلسه دفاع از رساله دکتری:

- ماده ۲۷-** مراحل لازم برای برگزاری جلسه دفاع به شرح زیر است:
- الف) اعلام کتبی استاد یا استادان راهنما مبنی بر اتمام مراحل انجام رساله دکتری دانشجو،
  - ب) اظهار نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مجری مبنی بر نحوه احراز شرایط دفاع از پایان نامه طی صورت جلسه رسمی،
  - ج) در صورت تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مراتب جهت تأیید نهائی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه طرح می گردد.
  - د) در صورت تأیید کلیات رساله در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، مراتب از طریق اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه (با هماهنگی دانشکده مجری) بطور جداگانه جهت داوری به کلیه ممتحنین عضو هیات داوران موضوع ماده ۲۴ ارسال می گردد.
  - ه) اعلام کتبی ممتحنین مبنی بر قابل دفاع بودن رساله، برای ادامه مراحل دفاع الزامی است.
  - و) زمان دفاع نهائی حداقل دو هفته بعد از تاریخ تقاضا بوده و بایستی به طریق مناسبی اطلاع رسانی شود.
  - ز) جلسه دفاع از رساله برای شرکت عموم آزاد بوده و با حضور کلیه اعضای هیات داوران رسمیت می یابد.
  - ح) نتیجه ارزیابی جلسه دفاع از رساله دکتری در یک جلسه مشورتی بین اعضای هیات داوران بلافاصله بعد از جلسه دفاع به صورت میانگین نمرات استادان راهنما و مشاور در نظر گرفته شده و با نمرات تمامی اعضای هیات داوران جمع می شود و میانگین به عنوان نمره نهائی از ۲۰ به صورت یکی از عناوین ذیل تبیین می گردد.

۱- قبول با درجه عالی (۲۰-۱۹)، ۲- قبول با درجه خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹)، ۳- قبول با درجه خوب (۱۷/۹۹-۱۶)،

۴- مردود (کمتر از ۱۶)

ط) نتیجه ارزیابی هیات داوران پس از قید در صورت جلسه و در ادامه همان جلسه دفاعیه و در حضور عموم شرکت کنندگان جلسه قرائت و سپس به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه ایفاد می گردد.

ی) تاریخ فارغ التحصیلی دانشجوی دکتری همان تاریخ دفاع می باشد.

ک) نمره رساله در محاسبه میانگین کل لحاظ نخواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که داوران اصلاحاتی را در تدوین رساله خواسته باشند دانشجو حداکثر دو ماه فرصت خواهد داشت تا نسبت به اعمال اصلاحات و جلب نظر موافق هیات داوران اقدام نماید.

تبصره ۲: در صورتیکه دفاع از رساله دکتری در اولین بار برگزاری، مورد موافقت هیات داوران قرار نگیرد، چنانچه سنوات دانشجو اجازه دهد، وی می‌تواند ظرف مدت حداکثر یک نیمسال نسبت به تکمیل تحقیقات خویش اقدام و مجدداً تقاضای برگزاری جلسه دفاع از رساله نماید.

ک) جدول زمان‌بندی اهم فعالیت‌های دانشجوی دکتری:

ماده ۲۸- جدول زمان‌بندی اهم فعالیت‌های دانشجوی دوره دکتری و مراتب نظارتی دانشکده و اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه مستخرج از آئین‌نامه‌های مصوب بشرح ذیل می‌باشد.

الف- زمان بندی، وظایف دانشجو و مراحل نظارت برای دانشجویان دوره دکتری شیوه آموزشی-پژوهشی		
نیمسال	وظایف دانشجو	مراتب کنترلی دانشکده و اداره تحصیلات تکمیلی
اول	۱- اخذ ۶-۱۰ واحد آموزشی ۲- پیشنهاد استاد راهنما و زمینه تحقیقاتی ۳- شرکت در سمینارها ۴- ارائه نمره زبان	۱- تبیین آئین نامه ۲- تعیین دروس دانشجو در هر نیمسال ۳- تصویب استاد راهنما و زمینه تحقیقاتی ۴- هدایت مراحل مختلف استقرار تمام وقت دانشجو در دانشگاه ۵- تعیین (تعداد و برنامه) سمینارهایی که دانشجو باید در آنها شرکت کامل داشته باشد.
دوم	۱- اخذ ۶-۱۰ واحد آموزشی ۲- تصویب نهائی استاد راهنما و زمینه تحقیقاتی در صورت تاخیر ۳- شرکت در سمینارها ۴- آماده‌سازی و ارائه طرح پیشنهادی رساله	۱- گزارش نمودن زمینه تحقیقاتی مصوب دانشجو و اسامی استاد/استادان راهنمای داوطلب به اداره تحصیلات تکمیلی ۲- تعیین مواد درسی، ممتحنین و زمان آزمون جامع ۳- بررسی طرح پیشنهادی رساله و تعیین داوران جلسه دفاعیه
سوم	۱- آزمون جامع از دروس مصوب ۲- شرکت در سمینارها ۳- دفاع از طرح پیشنهادی رساله	۱- کنترل نمره زبان ۲- گزارش برنامه برگزاری آزمون جامع ۳- گزارش حضور دانشجو در سمینارهای مورد تأیید دانشکده ۴- گزارش برنامه برگزاری جلسه دفاعیه از طرح پیشنهادی رساله
چهارم	۱- آزمون جامع مجدد در صورت مردودی در بار اول ۲- دفاع از طرح پیشنهادی رساله در صورت عدم تصویب نهائی در نیمسال قبل ۳- شروع دوره پژوهشی، گزارش پیشرفت رساله در هر نیمسال ۴- شرکت در سمینارها	۱- گزارش برنامه و نتیجه برگزاری جلسه دفاع از طرح پیشنهادی رساله ۲- گزارش پیشرفت رساله و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد ۳- گزارش حضور دانشجو در سمینارهای مورد تأیید دانشکده
پنجم	۱- ادامه دوره پژوهشی ۲- گزارش میان دوره‌ای پیشرفت رساله ۳- ارائه گزارش میان دوره‌ای پیشرفت رساله به کمیته منتخب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ۴- شرکت در سمینارها	۱- گزارش میان دوره‌ای پیشرفت رساله و نتیجه ارزیابی آن در کمیته منتخب و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد ۲- گزارش حضور دانشجو در سمینارهای مورد تأیید دانشکده
ششم	۱- ادامه دوره پژوهشی، تالیف مقالات علمی ۲- گزارش دوره ای پیشرفت رساله ۳- شرکت در سمینارها	۱- گزارش پیشرفت رساله و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد ۲- گزارش حضور دانشجو در سمینارهای مورد تأیید دانشکده
هفتم	۱- ادامه دوره پژوهشی، تالیف مقالات علمی ۲- گزارش دوره ای پیشرفت رساله ۳- تالیف نسخه اولیه رساله ۴- شرکت در سمینارها	۱- گزارش پیشرفت رساله و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد ۲- گزارش حضور دانشجو در سمینارهای مورد تأیید دانشکده
هشتم	دفاع از رساله در حضور هیات داوران	۱- تعیین داوران دفاع از رساله ۲- برگزاری جلسه مقدماتی و جلسه اصلی دفاع از رساله

پایان سنوات قانونی دانشجوی		۳- اعلام پایان سنوات قانونی دانشجوی
ب- زمان بندی، وظایف دانشجوی و مراحل نظارت برای دانشجویان دوره دکتری شیوه پژوهشی		
نیمسال	وظایف دانشجوی	مراتب کنترلی دانشکده و اداره تحصیلات تکمیلی
اول	۱- پیشنهاد استاد راهنما و زمینه تحقیقاتی همزمان با پذیرش ۲- اخذ ۳-۸ واحد آموزشی ۳- شرکت در سمینارها ۴- ارائه نمره زبان ۵- آماده‌سازی و ارائه طرح پیشنهادی رساله و دفاع از آن ۶- شروع دوره پژوهشی، گزارش پیشرفت رساله در هر نیمسال	۱- تبیین آئین نامه ۲- تعیین دروس دانشجوی در هر نیمسال ۳- تصویب استاد راهنما و زمینه تحقیقاتی و ارسال آن به اداره تحصیلات تکمیلی ۴- هدایت مراحل مختلف استقرار تمام وقت دانشجوی در دانشگاه ۵- تعیین (تعداد و برنامه) سمینارهایی که دانشجوی باید در آنها شرکت کامل داشته باشد. ۶- بررسی طرح پیشنهادی رساله و تعیین داوران جلسه دفاعیه ۷- گزارش برنامه برگزاری جلسه دفاعیه از طرح پیشنهادی رساله
دوم	۱- اخذ ۳-۸ واحد آموزشی در صورت عدم اخذ در نیمسال اول ۲- دفاع از طرح پیشنهادی رساله در صورت عدم تصویب نهائی در نیمسال قبل ۳- ادامه دوره پژوهشی ۴- شرکت در سمینارها ۵- گزارش پیشرفت رساله به کمیته راهبری	۱- کنترل نمره زبان ۲- گزارش برنامه و نتیجه برگزاری جلسه دفاع از طرح پیشنهادی رساله ۳- تعیین کمیته راهبری برای ارزیابی پیشرفت رساله ۴- ارزیابی پیشرفت رساله توسط کمیته راهبری ۵- گزارش پیشرفت رساله و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد
سوم	۱- ادامه دوره پژوهشی ۲- شرکت در سمینارها ۳- گزارش پیشرفت رساله	۱- گزارش حضور دانشجوی در سمینارهای مورد تأیید دانشکده ۲- گزارش پیشرفت رساله و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد
چهارم	۱- ادامه دوره پژوهشی، تالیف مقالات علمی ۲- شرکت در سمینارها ۳- گزارش پیشرفت رساله به کمیته راهبری	۱- گزارش پیشرفت رساله و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد ۲- ارزیابی پیشرفت رساله توسط کمیته راهبری ۳- گزارش حضور دانشجوی در سمینارهای مورد تأیید دانشکده
پنجم	۱- ادامه دوره پژوهشی، تالیف مقالات علمی ۲- شرکت در سمینارها ۳- گزارش پیشرفت رساله	۱- گزارش پیشرفت رساله و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد ۲- گزارش حضور دانشجوی در سمینارهای مورد تأیید دانشکده
ششم	۱- ادامه دوره پژوهشی، تالیف مقالات علمی ۲- گزارش پیشرفت رساله به کمیته راهبری ۳- تالیف نسخه اولیه رساله	۱- گزارش پیشرفت رساله و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد ۲- گزارش حضور دانشجوی در سمینارهای مورد تأیید دانشکده ۳- ارزیابی پیشرفت رساله توسط کمیته راهبری
هفتم	۱- ادامه دوره پژوهشی، تالیف مقالات علمی ۲- گزارش پیشرفت رساله ۲- تالیف نسخه نهائی رساله ۳- شرکت در سمینارها	۱- گزارش پیشرفت رساله و تصویب آن قبل از ثبت نام نیمسال بعد ۲- گزارش حضور دانشجوی در سمینارهای مورد تأیید دانشکده ۳- کنترل آمادگی دانشجوی برای دفاع از رساله دکتری
هشتم	پایان سنوات قانونی دانشجوی دفاع از رساله در حضور هیات داوران	۱- تعیین داوران دفاع از رساله ۲- برگزاری جلسه مقدماتی و جلسه اصلی دفاع از رساله ۳- اعلام پایان سنوات قانونی دانشجوی

ل) شرح ابلاغ و دوره اجرای شیوه نامه:

ماده ۲۹- مسئولیت اجرای دقیق مفاد این شیوه نامه بر عهده رئیس دانشکده مجری می‌باشد.

تبصره: دانشجویان موظفند به تناوب از طریق مراجعه به سایت اینترنتی دانشگاه، تابلو اعلانات و دفاتر دانشکده مجری به اطلاعیه‌ها و ضوابط جاری دوره تحصیلی توجه نموده و نسبت به تطبیق روند تحصیلی خود با ضوابط جاری دانشگاه اقدام نمایند. لازم به تاکید است که اظهار عدم اطلاع از مفاد آیین نامه مانع اعمال مقررات نخواهد بود.

ماده ۳۰- در مواردی که در این شیوه نامه، دستورالعمل آن صریحاً نیامده باشد ملاک آیین نامه‌های وزارت متبوع و حسب مورد مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهد بود.

ماده ۳۱- این شیوه نامه در ۳۱ ماده و ۴۵ تبصره در تاریخ ۱۳۹۵/۶/۸ در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تصویب و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ و پس از آن لازم الاجرا می‌باشد. به ضرورت مقتضیات جدید و متناسب با تغییرات احتمالی در آیین نامه‌های وزارت متبوع، این شیوه نامه می‌تواند توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه هر دو سال یکبار مجدداً مورد بازبینی قرار گیرد. در صورت درخواست بیش از دو سوم اعضاء شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، مفاد مورد نظر قابل بازبینی است.

دانشگاه صنعتی شریف